

ที่ สข ๐๐๑๗.๒/ว ๙๖๖๗

ศาลากลางจังหวัดสงขลา

ถนนราชดำเนิน สข ๙๐๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๖๐๔ (คทช)/ว ๔๖๑๔
ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การปฏิบัติการเกี่ยวกับมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดสงขลาจึงขอส่งมาตรการดังกล่าว เพื่อดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

เรียน ขทช.

✓ - เพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

- ✓ เห็นควรมอบหมาย
☒ ฝ่ายอำนวยการ	☐ ฝ่ายรังวัด
☐ กลุ่มงาน	☐ ฝ่ายควบคุม
☐ ฝ่ายทะเบียน	
☒ แจ้งทุกสำนักงาน กลุ่มงาน/ฝ่าย พรทบ ปฏิบัติ	
☐	

จ มท

(นายจิรวัตร มณีโชติ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

(นางสาวปิยะ นุ่มณี)
๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๗

LM
(นางเนตรอนงค์ แก้วหนี)
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๗

อก.

(นางสุจิตร์ สุขสว่าง)
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๗

สำนักงานจังหวัดสงขลา

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทร./โทรสาร ๐ ๗๔๓๑ ๕๗๕๐ สป.มท. ๗๓๐๓๕-๖

ที่ สข ๐๐๒๐.๑/ว ๒๓

เรียน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาทุกสาขา

สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา ขอส่งสำเนาหนังสือ
จังหวัดสงขลา ที่ สข ๐๐๑๗.๒/ว ๙๑๖๗ ลงวันที่ ๒๖
ธันวาคม ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า
หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณา

(นางเนตรอนงค์ แก้วมณี)

เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส ปฏิบัติราชการแทน

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา

๕ ต.ค. ๒๕๖๘

บัญชีแนบท้ายตามหนังสือจังหวัดสงขลา ที่ สข ๐๐๑๗.๒/ว ๙๑๖๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

๑. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสงขลา
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา
๓. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
๔. สหกรณ์จังหวัดสงขลา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๖๐๔ (คทข)/ว ๕๖๐๘

ศาลากลางจังหวัดสงขลา
เลขที่รับ ๑๕๓๗
วันที่ 23 ธ.ค. 2567
เวลา

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๔๒๘ อาคารอารีย์ ฮิลล์ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๐๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
เลขที่รับ ๑๑๑๓
วันที่ 23 11 21 น.
เวลา 15.12 น.

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

ในฐานะประธานอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๒๗๒๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ขอส่งมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อโปรดทราบและดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทข.) ต่อไปด้วยจะขอขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางรวิวรรณ ภูริเดช)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

กรรมการและเลขานุการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๕๕๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy@onlb.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๗๒๒๖

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	
เลขที่ ๔๘๗๔	วันที่ ๒ ธ.ค. ๖๑
เวลา ๐๖:๑๑	ผู้รับ จันทน์

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๓๐๖/๓๓๑๗ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๖๐๕/๑๐๑๒
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๗.๔/๓๖๒
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗/๑๐๕
ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๗/๑๑๓๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ลงมติเห็นชอบและรับทราบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคมและสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย จันทน์ไพศาลสิน)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๔๑ (พริมา), ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ ทล ๐๓๐๖/ ๓ ๓ ๑๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทล ๐๓๐๖/๓๒๐๗
ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๒. มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

๓. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๒๑/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ
เพื่อการจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์
ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอ
คณะรัฐมนตรี ได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๑๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีมีบัญชาเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณามาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ รายละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอ
หรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละอองจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเริ่มจากพื้นที่
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต่อด้วยภาคกลางและภาคตะวันตก และตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ จะพบในพื้นที่
๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีความจำเป็นต้องเตรียมรับมือสถานการณ์
ฝุ่นละออง PM_{2.5} และยกระดับการปฏิบัติการก่อนเข้าสู่สถานการณ์วิกฤต เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย
ของประชาชน และเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันตก จะมีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงปลายปีต่อเนื่องถึงต้นปีเป็นประจำทุกปี โดยมีแหล่งกำเนิดและกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควัน ชำมแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาช่วงต้นปีความกดอากาศสูงทำให้อากาศปิด ลมสงบ ส่งผลให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในพื้นที่เกินมาตรฐาน

๓.๒ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ กำหนดขึ้นภายใต้กรอบแนวคิด การเตรียมการรับมือล่วงหน้าให้เร็วขึ้น วิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้าพื้นที่ป่าแปลงใหญ่กลุ่มป่ารอยต่อไฟ ยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเพื่อยกระดับปฏิบัติการของภาครัฐแบบข้ามเขตป่าและเขตปกครอง บริหารไฟในพื้นที่เกษตรช่วงการเก็บเกี่ยวภายใต้ระบบการลงทะเบียนให้รางวัลกับคนทำดีเพื่อสร้างแรงจูงใจ และบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิดตามหลัก PPP ใช้หลักการเจรจา กับประเทศเพื่อนบ้านก่อนเริ่มหมอกควันข้ามแดน มีระบบงบประมาณที่ยืดหยุ่น ใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย มีตัวชี้วัดที่คำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ จะมีการวางแผนปฏิบัติทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๓ สารสำคัญของมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ สรุปดังนี้

๓.๓.๑ กำหนดพื้นที่และเป้าหมายการปฏิบัติการ ยุกระดับจากปี ๒๕๖๗ โดยลดพื้นที่เผาไหม้พื้นที่ป่า ร้อยละ ๒๕ พื้นที่เกษตร ร้อยละ ๑๐ - ๓๐ พื้นที่เมือง ควบคุมการระบายฝุ่นจากยานพาหนะ และโรงงานอุตสาหกรรมให้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ ร้อยละ ๑๐๐ ผลลัพธ์คุณภาพอากาศ ค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM_{2.5} ลดลงร้อยละ ๕ - ๑๕ ควบคุมค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM_{2.5} ๒๔ ชั่วโมงสูงสุดเฉลี่ยไม่เกินค่าที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และลดจำนวนวันที่ฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินมาตรฐานลงร้อยละ ๕ - ๑๐

๓.๓.๒ การปฏิบัติการภายใต้มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ประกอบด้วย

๑) ระยะเตรียมการ จัดทำแผนที่เสี่ยงการเผา Risk Map แผนปฏิบัติการจัดการไฟป่าตามห่วงเวลา แผนบริหารจัดการเชื้อเพลิง ข้อมูลพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกเสี่ยงเผา และข้อมูลเกษตรกรรายจังหวัด

๒) การจัดการไฟในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ทำประโยชน์อื่นในพื้นที่ป่า โดยตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด/จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง ชุดดับไฟป่า บริหารจัดการเชื้อเพลิง ประกาศจำกัดการเข้าพื้นที่ป่าและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชนโดยไม่เผา รวมถึงพื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ และมุ่งเน้นการเปลี่ยน การปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชแบบผสมผสาน

๓) การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร โดยประกาศขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่จำเป็นต้องใช้ไฟ และบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรเท่าที่จำเป็นและมีการควบคุม ควบคุมอ้อยไฟไหม้เข้าโรงงาน หากฝ่าฝืนถูกบังคับใช้กฎหมาย ตัดสิทธิความช่วยเหลือจากภาครัฐ ไม่ให้สิทธิหรือเพิกถอนสิทธิ ส.ป.ก./นิคมสหกรณ์ กับเกษตรกรที่ไม่ร่วมมือ รวมถึงช่วยเหลือเกษตรกรปรับรูปแบบการผลิต และออกมาตรการสิทธิและประโยชน์ให้เกษตรกรที่ไม่เผา

๔) การควบคุม...

๔) การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง ออกประกาศห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้าเขตเมือง ช่วงวิกฤต สนับสนุนการเดินทางโดยขนส่งสาธารณะ มีนโยบายปรับลดอัตราค่าโดยสารในช่วงวิกฤต เร่งรัดเปลี่ยนรถ ชสมก. เป็นรถไฟฟ้า ตรวจสอบรถยนต์ควันดำ รถบรรทุก พื้นที่ก่อสร้าง ผู้ทำผิดวินัยจราจร โดยปรับสูงสุด ตรวจบังคับใช้กฎหมายโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอย่างเข้มงวด ควบคุม/จับกุม ผู้ลักลอบเผา ในเขตชุมชนและริมทาง

๕) การจัดการหมอกควันข้ามแดน ส่งเสริมการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรแบบไม่เผา จัดการหารื้อระดับรัฐมนตรีก่อนเริ่มฤดูหมอกควัน ตั้งศูนย์ข้อมูลและศูนย์บัญชาการเฝ้าระวัง ควบคุมและดับไฟ ในประเทศเพื่อนบ้าน

๖) การบริหารจัดการภาพรวม เร่งรัดการของบกลางสนับสนุน ให้สิทธิประโยชน์ กับภาคเอกชน ยกกระดานการบังคับใช้กฎหมาย ประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ประกาศเขต การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฝุ่นละออง PM_{2.5} มีนโยบายการ Work From Home ดำเนินมาตรการ ด้านสาธารณสุขที่เข้มข้น ยกกระดานการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ทั้งระดับประเทศ ระดับจังหวัด พื้นที่เสี่ยงและช่วงเวลาวิกฤต

๓.๔ กลไกการบริหารจัดการของมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มี ๓ ระดับ ได้แก่ (๑) ระดับชาติ โดยคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ ที่มี นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รองนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง หมอกควันและฝุ่นละออง PM_{2.5} ควบคุม กำกับ เร่งรัด ติดตามการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๒) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ไฟป่าและหมอกควันระดับภาค โดยมีแม่ทัพภาคที่รับผิดชอบพื้นที่ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ทำหน้าที่อำนวยการ และบูรณาการ การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและดับไฟ โดยเฉพาะในพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัด และ (๓) ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีหน้าที่อำนวยการและบูรณาการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ทั้งการจัดการไฟในป่า การตรวจสอบ กำกับ ควบคุมการประกอบกิจการ กิจกรรมที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษทางอากาศที่อาจส่งผลกระทบต่อ สุขภาพของประชาชน เพื่อเชื่อมโยงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๖ การขับเคลื่อนมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร เสริมจากงบประมาณประจำที่มีอยู่ซึ่งไม่เพียงพอในการป้องกันและเผชิญเหตุในช่วงสถานการณ์ฝุ่นละออง คณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ มติเห็นชอบในหลักการโครงการที่มีความจำเป็นต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ มอบหมายให้หน่วยงานดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบการพิจารณาโครงการของสำนักงบประมาณ และเสนอต่อ สำนักงบประมาณตามขั้นตอนและระเบียบต่อไปโดยเร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อห้วงการเข้าสู่สถานการณ์ฝุ่นละออง

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มีการยกระดับการปฏิบัติการและมีการดำเนินงานที่เข้มข้นมากขึ้น โดยยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเป็นตัวตั้งและบริหารจัดการร่วมกันจากหลายฝ่ายข้ามเขตป่าและเขตการปกครองแบบบูรณาการ ที่คำนึงถึงทั้งมิติทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ การปกครอง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวิชาการ ซึ่งเมื่อถูกนำไปสู่การปฏิบัติโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และมีกลไกการสนับสนุนงบประมาณเสริมการปฏิบัติงานในพื้นที่ให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึงมากขึ้น จะสามารถบรรเทาสถานการณ์ฝุ่นละอองในปี ๒๕๖๘ ได้

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบต่อมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ พร้อมกลไกการบริหารจัดการ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีพิจารณาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศต่อไป

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ พร้อมกลไกการบริหารจัดการ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานต่อไป

๘.๒ รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ และผลการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๘ ๒๓๓๒ (จุฬาลักษณ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๓๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ agnis.web@gmail.com

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๔๙ ม.๖-๕๖

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๕/๑๐๑๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๕๙๙ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ไม่มีข้อขัดข้องต่อมาตรการฯ หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้ว เห็นว่า มีความเหมาะสม ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อย่างรอบด้าน สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒. มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในข้อ ๕.๕ การจัดการหมอกควันข้ามแดน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศในการผลักดันและส่งเสริมความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเรื่องหมอกควันข้ามแดนทั้งในกรอบทวิภาคี อนุภูมิภาค และอาเซียนให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๓. ที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ ภายใต้ข้อ ๕.๕ การจัดการหมอกควันข้ามแดน ของมาตรการฯ แล้ว กล่าวคือ ได้ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดงานเปิดตัวแผนปฏิบัติการร่วมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน - ภายใต้ยุทธศาสตร์ฟ้าใส (๒๕๖๗-๒๕๗๓) (Joint Plan of Action - CLEAR Sky Strategy (2024-2030)) อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของไทย สปป.ลาว และเมียนมาเข้าร่วมด้วย ทั้งนี้ ในการดำเนินการขั้นต่อไป กระทรวงการต่างประเทศ จะสนับสนุนการผลักดันให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนในกรอบความร่วมมือทวิภาคี อนุภูมิภาค และอาเซียนอย่างต่อเนื่องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำเนาถูกต้อง

กรมอาเซียน

กองสังคมและวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๗ (ณัฏฐพล ๐๙ ๘๕๒๘ ๕๒๗๕)

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๕๒๖๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ asean05@mfa.go.th

๒๐.๑๖

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๑ พ.ย. ๒๕๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๗.๔/ ๓๖๒

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ความเห็นต่อมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๕๙๙

ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วขอเรียนว่า มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ พร้อมกลไกการบริหารจัดการดังกล่าว เป็นแนวทางเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบูรณาการการดำเนินงานสำหรับเตรียมการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) และยกระดับการปฏิบัติการก่อนเข้าสู่สถานการณ์วิกฤต เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรียบร้อยแล้ว โดยการดำเนินงานภายใต้มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองดังกล่าว มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ซึ่งดำเนินงานเป็นประจำภายใต้แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ของภาคคมนาคมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างไรก็ดี ในช่วงวิกฤตสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญ โดยสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ของภาคคมนาคมอย่างเคร่งครัดและติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ขอให้การขับเคลื่อนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และหลักธรรมาภิบาล โดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ส.ว. อัง พงษ์อนันต์

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักแผนความปลอดภัย

โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๓๐๒๙ / โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๗๓๙๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : supanat.cha@otp.go.th

สำเนาถูกต้อง

๒๘

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๒๗ พ.ย. ๖๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๐๗/๑๐๕

สำนักงานประมาณ

๑๐๖๓ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๕๕๙๔

ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอเรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ พร้อมกลไกการบริหารจัดการ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๒. รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ และผลการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด ในการเตรียมรับมือและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงกลไกการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบมาตรการดังกล่าวแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ จึงเห็นสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ และรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ อำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ และผลการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

/ตามที่...

ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการภายใต้มาตรการดังกล่าว เห็นสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับการจัดสรร หรือพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือโอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร แล้วแต่กรณี ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในโอกาสแรกก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ แก้วคำเน็ด)

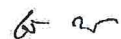
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒

โทร. ๐๙ ๕๔๘๙ ๒๙๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@bb.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเลลิมาว ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒๙ ม.ค. ๖๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๙/ ๖๖๓๒๒

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ พร้อมกลไกการบริหารจัดการ เพื่อยกระดับการปฏิบัติการและการดำเนินงานที่เข้มข้นมากขึ้น อีกทั้ง เป็นการสนับสนุนให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ที่ผ่านมามีความต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองที่ส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพ ของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในอนาคต และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

๒. รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ และผลการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๙ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒
E-mail: wannapa@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมขวัญ ทองจันทร์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๒๑ พ.ย. ๖๗

มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่จะพบมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและมีค่าเกินมาตรฐานอยู่ในระดับมีผลกระทบต่อสุขภาพ จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นลำดับแรก ต่อด้วยภาคกลางและภาคตะวันตก และตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ จะพบในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีแหล่งกำเนิดหลักและกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูง แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานและบูรณาการการแก้ไขปัญหา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน มีการถอดบทเรียนเพื่อยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๖๗ ทุกภาคส่วนร่วมดำเนินงานภายใต้มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ ทำให้สถานการณ์ฝุ่นละอองและสถานการณ์จุดความร้อนในช่วงวิกฤตของปี ๒๕๖๗ มีแนวโน้มดีขึ้น

แม้ว่าสถานการณ์จะมีแนวโน้มดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาในหลายพื้นที่และภาพรวมของประเทศ แต่ยังคงพบปริมาณฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในหลายช่วงเวลา รวมถึงยังพบจุดความร้อนเป็นจำนวนมากในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งในบางพื้นที่มีจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาในช่วงฤดูหนาว จะส่งผลให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศและมีปริมาณสูงขึ้น และบางช่วงเวลายังคงต้องเผชิญกับหมอกควันข้ามแดนที่เกิดจากการเผาในประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงร่วมกับทุกภาคส่วนจัดทำมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อประชาชน

๒. กรอบแนวคิด

แนวทางยกระดับมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีกรอบแนวคิด ประกอบด้วย การเตรียมการรับมือล่วงหน้าให้เร็วขึ้น วิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้ากลุ่มป่าแปลงใหญ่ป่ารอยต่อไฟที่เผาไหม้ซ้ำซาก ยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเพื่อยกระดับปฏิบัติการของภาครัฐแบบข้ามเขตปกครอง บริหารไฟในพื้นที่เกษตรช่วงการเก็บเกี่ยวภายใต้ระบบการลงทะเบียน ให้รางวัลกับคนทำดีเพื่อสร้างแรงจูงใจ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้กระทำผิดตามหลัก PPP ใช้หลักการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านก่อนเริ่มหมอกควันข้ามแดน มีงบประมาณและการสนับสนุนที่ยืดหยุ่น ใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ เช้าถึงกลุ่มเป้าหมาย กระจายข้อมูลทั่วทุกพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ จะมีการวางแผนปฏิบัติทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด

๓. พื้นที่และเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่ป่า

เป้าหมาย : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้ (ลดลงจากปี ๒๕๖๗)

(๑) ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๒) ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๓) จังหวัดกาญจนบุรี	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๔) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดลงร้อยละ ๒๕

พื้นที่ป่าแปลงใหญ่เสี่ยงเผาไหม้ ๑๔ กลุ่มป่า (Cluster)

(๑) กลุ่มป่าลุ่มน้ำปาย	(จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่)
(๒) กลุ่มป่าศรีลานนา-แม่ลาว	(จ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย จ.ลำปาง จ.พะเยา)
(๓) กลุ่มป่าสะเมิง	(จ.เชียงใหม่)
(๔) กลุ่มป่าสาละวิน	(จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ จ.ตาก)
(๕) กลุ่มป่าตอนใต้จังหวัดเชียงใหม่	(จ.เชียงใหม่ จ.แม่ฮ่องสอน จ.ลำพูน จ.ตาก)
(๖) กลุ่มป่าถ้ำผาไท	(จ.ลำปาง)
(๗) กลุ่มป่าแม่ยม	(จ.แพร่ จ.พะเยา จ.ลำปาง)
(๘) กลุ่มป่าเหนือเขื่อนสิริกิติ์	(จ.น่าน จ.อุตรดิตถ์ จ.แพร่)
(๙) กลุ่มป่าเขื่อนภูมิพล	(จ.ตาก จ.เชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.ลำปาง)
(๑๐) กลุ่มป่าเวียงโกศัย - แม่ระ - ป่าแม่มอก	(จ.ลำปาง จ.สุโขทัย จ.ตาก จ.แพร่ จ.ลำพูน)
(๑๑) กลุ่มป่าห้วยขาแข้ง - แม่วังก	(จ.อุทัยธานี จ.กำแพงเพชร จ.ตาก จ.นครสวรรค์)
(๑๒) กลุ่มป่ารอบเขื่อนศรีนครินทร์	(จ.กาญจนบุรี)
(๑๓) กลุ่มป่าจังหวัดเลย	(จ.เลย จ.เพชรบูรณ์)
(๑๔) กลุ่มป่าจังหวัดชัยภูมิ	(จ.ชัยภูมิ)

การติดตามผลในช่วงปฏิบัติการ : ควบคุมจำนวนจุดความร้อนจากการเผาไหม้

ความสำเร็จในการจัดการ ๑๔ กลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ (Cluster)

- (๑) มีกลไกการบริหารจัดการไฟแปลงใหญ่ที่ข้ามเขตป่าหรือเขตปกครอง
- (๒) ลดผลกระทบจากฝุ่นละอองต่อพื้นที่ชุมชน หรือเขตเศรษฐกิจหรือพื้นที่ท่องเที่ยว
(เชิงขนาด : เชิงปริมาณ : เชิงระยะทาง)
- (๓) มีการบูรณาการความร่วมมือของชุมชนรอบป่าและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
- (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ป่าแปลงใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๓.๒ พื้นที่เกษตร

เป้าหมาย : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้จากการเผาข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน (ลดลงจากปี ๒๕๖๓)

(๑) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดลงร้อยละ ๒๐
(๒) ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	ลดลงร้อยละ ๓๐
(๓) ภาคกลาง	ลดลงร้อยละ ๑๐
(๔) ภาคตะวันตก	ลดลงร้อยละ ๑๕

กลุ่มพืชเป้าหมาย

(๑) นาข้าว	ลดลงร้อยละ ๓๐
(๒) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ลดลงร้อยละ ๑๐
(๓) อ้อยโรงงาน	ลดลงร้อยละ ๑๕

การติดตามผลในช่วงปฏิบัติการ : ควบคุมจำนวนจุดความร้อนจากการเผาไหม้

ความสำเร็จในการจัดการไฟในพื้นที่เกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัด)

(๑) มีเกษตรกรลงทะเบียนจัดการเชื้อเพลิงผ่านระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องจัดการเชื้อเพลิง

(๒) การจัดการไฟจำเป็นที่มีการควบคุม (มีการขอเปลี่ยนแปลง ไม่เผากลางคืน ไม่เผาข้ามคืน) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐ ของเกษตรกรที่ลงทะเบียนในระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง

๓.๓ พื้นที่เมือง (เป้าหมาย : ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง)

(๑) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ	ร้อยละ ๑๐๐
(ยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย)	

๔. ผลลัพธ์คุณภาพอากาศรายพื้นที่ในช่วงวิกฤต

รายการ	ค่าเฉลี่ย PM _{2.5}		ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด		จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน	
	ปี ๒๕๖๗	ลดลงร้อยละ	ปี ๒๕๖๗	ลดลงเหลือไม่เกิน	ปี ๒๕๖๗	ลดลงร้อยละ
๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	๔๖ มคก./ลบ.ม.	๑๕	๒๑๘ มคก./ลบ.ม.	๑๕๐ มคก./ลบ.ม.	๑๒๙	๑๐
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	๓๓ มคก./ลบ.ม.	๕	๑๐๑ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๙๗	๕
ภาคตะวันออกและเฉียงเหนือ	๓๗ มคก./ลบ.ม.	๕	๑๒๙ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๑๑๓	๕
ภาคกลาง	๓๔ มคก./ลบ.ม.	๕	๑๑๓ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๑๐๑	๕
ภาคตะวันตก	๔๑ มคก./ลบ.ม.	๕	๑๑๘ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๘๔	๕

๕. การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการภายใต้มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ กำหนดให้สอดคล้องกับแหล่งกำเนิด ดังนี้

๕.๑ ระยะเตรียมการ (แผนที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น หรือ Risk Map)

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑ จัดทำแผนที่เสี่ยงเผา และแผนปฏิบัติงานการจัดการไฟป่าตามปฏิทินห้วงเวลาการเกิดไฟทั้งในพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ในพื้นที่ป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ ๑๔ กลุ่มป่า (Cluster) จัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครควบคุมไฟป่าภาคประชาชน เพื่อให้มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๑.๒ จัดทำแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงที่ระบุพื้นที่และระยะเวลา แจ้งต่อคณะกรรมการระดับจังหวัดและสื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการบริหารจัดการเชื้อเพลิง อาทิ คำนิยาม วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการบริหารจัดการเชื้อเพลิง

๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ทำการเพาะปลูกรายชนิดของพืชเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผา ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และข้อมูลเกษตรกรแยกรายจังหวัด เพื่อการวางแผนในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่เสี่ยงการเผาไหม้ และเป็นข้อมูลให้จังหวัดจัดทำระบบปฏิบัติการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงระดับจังหวัด อำเภอบลตามรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียนไว้

๕.๒ การจัดการไฟในป่า

๕.๒.๑ พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับจังหวัดและฝ่ายความมั่นคง (กองทัพบก กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ) จัดชุดปฏิบัติการ ชุดลาดตระเวน จัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง พื้นที่เป้าหมายหลักที่เป็นพื้นที่มุ่งเป้าในป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ร่วมกับชุมชนที่อยู่ในและใกล้พื้นที่ป่าเพื่อป้องกัน จับกุมการบุกรุกและเผาพื้นที่ป่าและการดับไฟ สร้างการรับรู้ ปลุกจิตสำนึก ให้กับชุมชนในพื้นที่ และสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่าและการดับไฟป่า

๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการตามแผนบริหารจัดการ เชื้อเพลิง และแจ้งให้คณะกรรมการระดับจังหวัดทราบ

๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและจังหวัด ประกาศจำกัดการเข้าพื้นที่ป่า อนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง ในช่วงเวลาที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ตามประกาศของ เจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการลักลอบเผาในพื้นที่ป่า

๕.๒.๒ พื้นที่ทำประโยชน์อื่นในพื้นที่ป่า

๖) คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดและคณะกรรมการป่าชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชนโดยไม่เผา เข้มงวดกวดขัน เฝ้าระวัง และติดตามตรวจสอบการบุกรุก/เผาในพื้นที่ป่าชุมชน หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ทำการแจ้งเตือน หากพบการกระทำผิดซ้ำให้ดำเนินการ ลงโทษตามข้อบังคับของชุมชน การสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่า ดับไฟป่าและการปรับเปลี่ยนอาชีพ

๗) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมดำเนินการ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้พื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐทำการเกษตรแบบไม่เผา โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกรที่ทำการปลูกพืชชนิดเดิมแต่ไม่เผาในทุกขั้นตอนการผลิต ปรับเปลี่ยน การปลูกพืชบนที่สูง จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่มีมูลค่าสูง และปรับเปลี่ยนพืชบนพื้นที่ราบ จากพื้นที่ ไม่เหมาะสมปลูกข้าวปรับไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการกำจัดตอซังและเศษวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตรแบบไม่เผาให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

- จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอ เพื่อส่งเสริมและรองรับการเปลี่ยนแปลงการเพาะปลูกพืช จากพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชแบบผสมผสานแบบไม่เผา โดยมีพื้นที่มุ่งเป้าที่ชัดเจนและรายงานความสำเร็จ

- การสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนในการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็น การปลูกพืชแบบผสมผสาน

- หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ทำการแจ้งเตือน หากพบการกระทำผิดซ้ำ ให้ดำเนินการเพิกถอนสิทธิในการอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย

๕.๓ การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

๘) ให้จังหวัดนำข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศขึ้นทะเบียนรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องใช้ไฟ อาทิ พื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ในพื้นที่สูงในช่วงปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตพื้นที่ไร่มวนเวียน พื้นที่ที่จำเป็นต้องกำจัดการแพร่ระบาดของศัตรูพืช การจัดการวัสดุทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยว และหลังการเก็บเกี่ยว มุงป่าพื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรมในแต่ละจังหวัดในช่วงตั้งแต่ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน - ๑๕ พฤษภาคม

๙) ให้จังหวัดร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรที่เพาะปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในช่วงเก็บเกี่ยว โดยพิจารณาความสอดคล้องกับการปล่อยน้ำชลประทาน สภาพอากาศ ความจำเป็นในการเผา ให้จังหวัดนำระบบปฏิบัติการบริหารจัดการเชื้อเพลิงที่จัดทำไว้ดำเนินการตามรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียน โดยให้มีการกำหนดและประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจัดการการเผา เช่น ต้องมีการย่อยแปลง ดำเนินการในช่วงกลางวันที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี การไม่เผาข้ามคืน ให้จัดทำแนวกันไฟโดยรอบ และควบคุมมิให้ไฟลุกลาม วิธีการควบคุมกำกับดูแลตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศ และให้บังคับใช้กฎหมายกับผู้ฝ่าฝืน

๑๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินมาตรการเชิงรุกกับเกษตรกรในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ โดยพิจารณาตัดสิทธิความช่วยเหลือหรือชดเชยต่าง ๆ จากภาครัฐ ไม่ให้สิทธิ หรือ เพิกถอนสิทธิ ส.ป.ก./นิคมสหกรณ์ และดำเนินมาตรการกับเกษตรกรที่ไม่ให้ความร่วมมือ ทำการเผาพื้นที่เกษตรกรรม หรือไม่เข้าระบบขึ้นทะเบียนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรมที่จังหวัดกำหนด ซึ่งต้องมีประกาศล่วงหน้าให้รับทราบโดยทั่วกัน

๑๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขยายผลการดำเนินงานให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตให้ปลอดภัย การเผา โดยเน้นการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนที่สูงโดยเฉพาะภาคเหนือ การปลูกข้าวบนพื้นราบแบบไม่เผา โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสนับสนุนเครื่องจักรกลในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

๑๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ออกมาตรการกำหนดสิทธิและประโยชน์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรแบบไม่เผา หรือที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเกี่ยวกับการผลิตพืชแบบไม่เผา และสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายให้ได้ราคาที่สูงกว่าสินค้าทั่วไป เริ่มจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับการรับรองกระบวนการผลิตแบบไม่เผาเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM_{2.5} (PM_{2.5} Free Plus) และเพิ่มสิทธิพิเศษให้กับเอกชนที่รับซื้อสินค้าเกษตรแบบไม่เผา หรือสนับสนุนเครื่องจักรกล

๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความสำคัญปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าโรงงานผลิตน้ำตาลทราย โดย

- การปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดโดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีการลดการเผาอ้อย และส่งเสริมให้มีการนำส่งอ้อยสดคุณภาพดีส่งโรงงานผลิตน้ำตาลทราย

- ศึกษาแนวทางการใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหา วัตถุอันตรายโรงงานที่ถูกกลั่นกรองสำหรับโรงงานผลิตน้ำตาลทรายอย่างยั่งยืน
- การบริหารจัดการการเผาสาบ และสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องจักรการสาบใบอ้อยก่อนการตัด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเผา

๕.๔ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

๕.๔.๑ ยานพาหนะ

๑๔) กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นที่เป็นเมืองใหญ่ร่วมกับกระทรวงคมนาคม สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ออกประกาศห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้าในเขตเมือง ในช่วงวิกฤติฝุ่นละออง เพื่อลดจำนวนรถและลดการระบายนพิษ

๑๕) กระทรวงคมนาคม กรุงเทพมหานคร จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนประชาชนในการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะ

๑๖) กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรร่วมกับ กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางราง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เสนอนโยบายปรับลดอัตราค่าโดยสารระบบขนส่งสาธารณะ รวมถึงการปรับลดราคาค่าจอดรถในบริเวณจอดแล้วจร ในช่วงวิกฤติฝุ่นละออง

๑๗) กระทรวงคมนาคม โดยองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ และกรมการขนส่งทางบก เร่งรัดดำเนินงานตามแผนการทดแทนรถโดยสาร ขสมก. ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลด้วยรถโดยสารไฟฟ้าให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร เข้มงวดตรวจสอบ/ตรวจจับควันดำ และควบคุมดูแลการระบายนพิษจากรถบรรทุก รวมถึงพื้นที่ก่อสร้างในช่วงวิกฤติฝุ่นและบังคับใช้กฎหมายโดยบทลงโทษสูงสุด

๑๙) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้มงวดตรวจสอบ/ตรวจจับการกระทำผิดวินัยจราจร การห้ามจอดรถบนผิวถนนกีดขวางทางจราจร หากฝ่าฝืนให้ใช้บทลงโทษสูงสุด

๕.๔.๒ อุตสาหกรรม

๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจบังคับใช้กฎหมายกับ โรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า และสถานประกอบกิจการเป้าหมาย อาทิ กิจการเผาถ่าน หลอมโลหะ เตาเผาขยะ เตาเผาขยะติดเชื้อ อย่างเข้มงวด

๕.๔.๓ ชุมชนและริมทาง

๒๑) กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ จัดชุดปฏิบัติการหรือจัดให้มีระบบเฝ้าระวังที่มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการเฝ้าระวังตรวจสอบ ควบคุม และจับกุมผู้เผาสาบข้างทาง เผาขยะ เศษใบไม้กิ่งไม้ เศษวัสดุทางการเกษตร อย่างมีประสิทธิภาพ

๒๒) จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เหตุเพลิงไหม้ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในช่วงเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อน

๕.๕ การจัดการหมอกควันข้ามแดน

๒๓) กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรแบบไม่เผาโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และศึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเสนอแนวทางหรือวิธีการที่เหมาะสมในการลดหรือระงับการนำเข้าสินค้าเกษตรที่พิสูจน์ได้ว่ามีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเผาทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน

๒๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงการต่างประเทศ จัดให้มีการหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อยกระดับความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนในอนุภูมิภาคแม่โขงและภูมิภาคอาเซียนก่อนเข้าสู่ช่วงหมอกควันข้ามแดน

๒๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงกลาโหม สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูล/ศูนย์แจ้งเตือน เพื่อการบริหารและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ และศูนย์บัญชาการเฝ้าระวัง ควบคุม และดับไฟ ในประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๖ การบริหารจัดการภาพรวม

๕.๖.๑ งบประมาณและการให้สิทธิประโยชน์

๒๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการขอรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวบรวมรายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๘ ในการป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ ๑๔ กลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ (Cluster) และเร่งรัดการขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนก่อนเข้าสู่ห้วงฤดูไฟป่า เพื่อสนับสนุนกำลังพลประจำจุดเฝ้าระวังในพื้นที่ป่า และบูรณาการกำลังพลของกระทรวงกลาโหม ทั้งกองทัพบก กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และฝ่ายปกครององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ติดตามตรวจสอบการบุกรุก/การเผาในพื้นที่ป่า และปฏิบัติการดับไฟป่า ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อสนับสนุนการจัดการไฟในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

๒๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้สิทธิประโยชน์กับภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าและดับไฟป่า การพัฒนากิจการเกษตรที่ยั่งยืนทั้งการจัดการฟางข้าวและตอซัง และการเก็บเกี่ยวผลผลิต การตัดต้นอ้อยหรืออัดใบอ้อยเพื่อส่งโรงงานไฟฟ้าชีวมวลซึ่งจะช่วยลดการเผา การนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมและในโรงไฟฟ้า

๕.๖.๒ การยกระดับการบังคับใช้กฎหมาย

๒๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินคดีให้มีความทันสมัย โดยสามารถใช้ยานหลักฐานสมัยใหม่เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการประกอบการสืบสวน สอบสวน และค้นหาพยานหลักฐานเพื่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดในการบุกรุก และ/หรือก่อให้เกิดไฟฟ้า อาทิจ ข้อมูลดาวเทียม และ/หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒๙) กระทรวงมหาดไทยกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ในการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อควบคุมกิจกรรมแหล่งกำเนิดที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่ และดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด

๕.๖.๓ การปฏิบัติการในภาวะวิกฤต

๓๐) ให้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เมื่อปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน มีค่าเฉลี่ยในชั้นบรรยากาศ ๒๔ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๑๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๕ วัน เพื่อให้จังหวัดสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓๑) คณะกรรมการอำนวยการเพื่อจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศ กำหนดประกาศนโยบายขอความร่วมมือทุกหน่วยงานเกี่ยวข้องพิจารณางดกิจกรรมกลางแจ้งในช่วงภาวะวิกฤตฝุ่นละออง อาทิ งดการแข่งขันกีฬาากลางแจ้ง งดการเล่นคอนเสิร์ตกลางแจ้ง หรือเจ้าหน้าที่ให้ทำงานที่บ้าน (Work From Home) การปิดสถานศึกษาชั่วคราว เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพ

๓๒) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่นเพื่อดูแลกลุ่มเปราะบาง แจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล อาทิ หน้ากาก มุ้งสู้ฝุ่นแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง และยกระดับการจัดบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ทั้งจัดหน่วยปฏิบัติการลงพื้นที่ดูแลประชาชน เปิดคลินิกมลพิษ คลินิกมลพิษออนไลน์ และยกระดับการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของหน่วยบริการสุขภาพ

๕.๖.๔ การสื่อสารประชาสัมพันธ์

๓๓) ยกระดับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ในทุกระดับ

(๑) ระดับประเทศ

- ศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) รายงานสถานการณ์คาดการณ์ แจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ภาพรวมทั่วประเทศสู่สาธารณะ ให้รวดเร็ว ทัวถึง ทันการณ์ และแจ้งข้อมูลต่อคณะกรรมการระดับจังหวัด หน่วยงานกำกับดูแลแหล่งกำเนิด ยกระดับการปฏิบัติการ
- กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม สื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง

(๒) ระดับพื้นที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ตั้งศูนย์สั่งการและติดตามสถานการณ์ระดับจังหวัด เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ต่อสาธารณะและผู้ได้รับผลกระทบเป็นรายวันในช่วงวิกฤต เพื่อสร้างการรับรู้ และความเข้าใจต่อสถานการณ์ พื้นที่ที่มีการบริหารจัดการเชื้อเพลิง ผลกระทบ การตอบโต้ สถานการณ์ และการปฏิบัติงานของภาครัฐ

(๓) ระดับพื้นที่เสี่ยง ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) วางแนวทางการ แจ้งเตือนภัยสถานการณ์ฝุ่นละอองร่วมกับเครือข่ายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยกกระดับการแจ้งเตือน สถานการณ์แบบเจาะจงพื้นที่เสี่ยง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงได้รับข้อมูลการแจ้งเตือนและรับมือ สถานการณ์เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ

๖. กลไกการบริหารจัดการ

๖.๑ กลไกการบริหารจัดการระดับชาติ โดยคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตาม การดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก

๖.๒ กลไกการบริหารจัดการระดับภาคหรือข้ามเขตป่าหรือเขตปกครอง ทำหน้าที่อำนวยการ บูรณาการแก้ไข ปัญหาไฟป่า ควบคุมและดับไฟที่มีความรุนแรงในพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติการ แบบข้ามเขตปกครอง

๖.๓ กลไกการบริหารจัดการระดับจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ที่มีการบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ

ภาคผนวก

ข้อมูลพื้นฐาน

๑. สถานการณ์ฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๗

๑) ทัวประเทศ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มกก./ลบ.ม.) ลดลงร้อยละ ๑๑ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๘๘ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔ และจุดความร้อน จำนวน ๑๓๙,๘๓๖ จุด ลดลงร้อยละ ๒๐

๒) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๔๖ มกก./ลบ.ม. ลดลงร้อยละ ๒๒ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๒๙ วัน เท่ากับปีที่ผ่านมา และจุดความร้อน จำนวน ๗๙,๘๕๙ จุด ลดลงร้อยละ ๒๗

๓) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๓ มกก./ลบ.ม. ลดลงร้อยละ ๓ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๙๗ วัน ลดลงร้อยละ ๕ และจุดความร้อน จำนวน ๔๕๗ จุด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙

๔) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๗ มกก./ลบ.ม. ลดลงร้อยละ ๙ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๑๓ วัน ลดลงร้อยละ ๒ และจุดความร้อน จำนวน ๒๘,๖๕๖ จุด ลดลงร้อยละ ๘

๕) พื้นที่ภาคกลาง (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗) ปริมาณ ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๓๔ มกก./ลบ.ม. ลดลงร้อยละ ๖ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๑๐๑ วัน ลดลงร้อยละ ๗ และจุดความร้อน จำนวน ๓,๖๘๕ จุด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘

๖) พื้นที่ภาคตะวันตก (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗) ปริมาณฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่า ๔๑ มกก./ลบ.ม. เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๑ จำนวนวันที่ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เกินค่ามาตรฐาน ๘๔ วัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑๑ และจุดความร้อน จำนวน ๑๐,๐๓๓ จุด ลดลงร้อยละ ๓๓

๒. ข้อมูลจุดความร้อนและพื้นที่เผาไหม้

จุดความร้อนสะสมทั่วประเทศ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) จำนวน ๑๓๒,๗๓๖ จุด แบ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ ๙๐,๒๙๘ จุด (ร้อยละ ๖๘) พื้นที่เกษตร ๓๑,๙๐๙ จุด (ร้อยละ ๒๔) พื้นที่เมือง ๑๐,๕๒๙ จุด (ร้อยละ ๘) โดยภาคที่พบจุดความร้อนสูง ได้แก่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๗๙,๘๕๙ จุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๘,๖๕๖ จุด ภาคกลางและภาคตะวันตก จำนวน ๑๗,๓๐๑ จุด

สำหรับพื้นที่เผาไหม้ทั่วประเทศ (๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) รวม ๑๙,๕๒๓,๒๓๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอนุรักษ์ ๙,๒๒๐,๙๓๒ ไร่ (ร้อยละ ๔๗) พื้นที่เกษตร ๙,๓๒๐,๕๒๗ ไร่ (ร้อยละ ๔๘) พื้นที่เมือง ๙๘๑,๗๗๖ ไร่ (ร้อยละ ๕) โดยภาคที่พบจุดความร้อนสูง ได้แก่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ๑๐,๒๔๐,๕๐๖ ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕,๖๙๒,๑๒๘ ไร่ ภาคกลางและภาคตะวันตก ๓,๐๖๖,๐๖๕ ไร่

รายละเอียดดังนี้

๒.๑ จำนวนจุดความร้อนและพื้นที่เผาไหม้แยกแหล่งกำเนิด

๑) พื้นที่ป่า ซึ่งพบจุดความร้อน ๙๐,๒๙๘ จุด สูงสุดเกิดในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๕๘,๒๑๘ จุด หรือร้อยละ ๖๔ (ป่าอนุรักษ์ ๓๑,๒๙๑ จุด และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๖,๙๒๗ จุด) รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑๐,๗๒๘ จุด หรือ ร้อยละ ๑๒ (ป่าอนุรักษ์ ๖,๙๒๔ จุด และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๓,๘๐๔ จุด)

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ที่อยู่ในป่า ๙,๒๒๐,๙๓๒ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๖,๓๑๑,๗๗๕ ไร่ (ป่าอนุรักษ์ ๒,๙๔๖,๖๕๙ ไร่ และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๓,๓๖๕,๑๑๖ ไร่) รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๙๕๘,๑๙๖ ไร่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๘๘๙,๗๑๙ ไร่ และภาคตะวันตก ๘๐๕,๘๓๙ ไร่

๒) พื้นที่เกษตร ซึ่งพบจุดความร้อน ๓๑,๙๐๙ จุด สูงสุดเกิดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๔,๙๐๗ จุด หรือร้อยละ ๔๗ (พื้นที่เกษตร ๙,๙๒๘ จุด และ ส.ป.ก. ๔,๙๗๙ จุด) รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๕,๐๙๕ จุด หรือ ร้อยละ ๑๖ (พื้นที่เกษตร ๓,๓๓๓ จุด และ ส.ป.ก. ๑,๗๖๒ จุด)

เมื่อพิจารณาจุดความร้อนที่เกิดขึ้นในพื้นที่เกษตรทั่วประเทศ

๑) พื้นที่นาข้าว จำนวนจุดความร้อน ๑๗,๘๐๐ จุด พบสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๐,๒๙๓ จุด รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒,๖๖๖ จุด ภาคกลางและตะวันตก ๒,๐๙๕ จุด

๒) พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และไร่มันสำปะหลัง จำนวนจุดความร้อน ๗,๗๘๔ จุด พบสูงสุดใน ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๖,๑๘๐ จุด รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๗๕๗ จุด

๓) พื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงาน จำนวนจุดความร้อน ๓,๖๔๖ จุด พบสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑,๖๘๘ จุด รองลงมา คือ ภาคกลางและภาคตะวันตก ๑,๐๐๐ จุด

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ที่อยู่ในพื้นที่เกษตร ๙,๓๒๐,๕๒๗ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔,๓๔๐,๓๗๗ ไร่ รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒,๐๓๔,๑๐๗ ไร่ และภาคกลาง ๑,๑๑๖,๖๗๕ ไร่

๓) พื้นที่เมือง ซึ่งพบจุดความร้อน ๑๐,๕๒๙ จุด สูงสุดเกิดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓,๖๗๙ จุด หรือร้อยละ ๓๕ (พื้นที่ชุมชน ๓,๓๖๒ จุด และ ริมทาง ๓๑๗ จุด) รองลงมา ได้แก่ ภาคกลางและภาคตะวันตก ๒,๗๑๒ จุด หรือร้อยละ ๒๖ (พื้นที่ชุมชน ๒,๕๑๗ จุด และริมทาง ๑๙๕ จุด) ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑,๕๗๗ จุด หรือร้อยละ ๑๕ (พื้นที่ชุมชน ๑,๔๙๙ จุด และริมทาง ๗๘ จุด) และ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑,๑๗๐ จุด หรือร้อยละ ๑๑ (พื้นที่ชุมชน ๑,๐๕๘ จุด และ ริมทาง ๑๑๒ จุด)

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ที่อยู่ในพื้นที่เมือง ๙๘๑,๗๗๖ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓๙๓,๕๕๕ ไร่ รองลงมา คือ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒๑๖,๙๑๖ ไร่ และ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑๕๕,๘๖๔ ไร่

๒.๒ จำนวนจุดความร้อนแยกรายพื้นที่

๑) พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จำนวนจุดความร้อน ๗๙,๘๕๙ จุด พบสูงสุดในพื้นที่ป่า ๖๘,๙๔๖ จุด (ร้อยละ ๘๖) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่เกษตร ๘,๑๖๖ จุด (ร้อยละ ๑๐) และพื้นที่เมือง ๒,๗๔๗ (ร้อยละ ๓) โดย

๑.๑) พื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน จำนวนจุดความร้อนส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๕๘,๒๑๘ จุด (ร้อยละ ๙๓) (ป่าอนุรักษ์ ๓๑,๒๙๑ จุด และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๖,๙๒๗ จุด) พื้นที่เกษตร ๓,๐๗๑ จุด (ร้อยละ ๕) และพื้นที่เมือง ๑,๕๒๗ จุด (ร้อยละ ๓)

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๗,๐๙๙,๗๖๕ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่ป่า ๖,๓๑๑,๗๗๕ ไร่ หรือร้อยละ ๘๙ (ป่าอนุรักษ์ ๒,๙๔๖,๖๕๙ ไร่ และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๓,๓๖๕,๑๑๖ ไร่) พื้นที่เกษตร ๖๓๒,๑๒๓ ไร่ (ร้อยละ ๙) และพื้นที่เมือง ๑๕๕,๘๖๔ ไร่ (ร้อยละ ๒)

๑.๒) พื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวนจุดความร้อนส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๑๐,๗๒๘ จุด (ร้อยละ ๖๓) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่เกษตร ๕,๐๙๕ (ร้อยละ ๓๐) และพื้นที่เมือง ๑,๑๗๐ จุด (ร้อยละ ๗)

เมื่อพิจารณารายจังหวัดที่มีจุดความร้อนสูง ได้แก่

(๑) จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๔,๑๒๗ จุด ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๑๓,๖๘๘ จุด (ป่าอนุรักษ์ ๘,๒๑๘ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๕,๔๗๐ จุด)

(๒) จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๔,๐๘๙ จุด ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๑๓,๒๙๕ จุด (ป่าอนุรักษ์ ๗,๓๔๔ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๕,๙๕๑ จุด)

(๓) จังหวัดตาก จำนวน ๘,๒๓๗ จุด ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๗,๖๕๐ จุด (ป่าอนุรักษ์ ๔,๗๗๑ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๒,๘๗๙ จุด)

(๔) จังหวัดลำปาง ๘,๐๐๓ จุด ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๗,๒๕๕ จุด (ป่าอนุรักษ์ ๓,๔๕๕ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๓,๘๐๐ จุด)

(๕) จังหวัดน่าน ๕,๔๙๕ จุด ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๕,๐๙๙ จุด (ป่าอนุรักษ์ ๒,๓๘๓ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๒,๗๑๖ จุด)

ทั้งนี้ จุดความร้อนที่เกิดขึ้นใน ๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๓ ของจุดความร้อนในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๓,๑๔๐,๗๔๓ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่เกษตร ๒,๐๓๔,๑๐๗ ไร่ (ร้อยละ ๖๕) พื้นที่ป่า ๘๘๙,๗๑๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒๘ (ป่าอนุรักษ์ ๔๓๕,๕๐๓ ไร่ และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๔๕๔,๒๑๖ ไร่) และพื้นที่เมือง ๒๑๖,๙๑๖ ไร่ (ร้อยละ ๗)

๒) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวนจุดความร้อน ๒๘,๖๕๖ จุด พบสูงสุดในพื้นที่เกษตร จำนวน ๑๔,๙๐๗ จุด (ร้อยละ ๕๒) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ป่า ๑๐,๐๗๐ จุด (ร้อยละ ๓๕) และพื้นที่เมือง ๓,๖๗๙ จุด (ร้อยละ ๑๓)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดพืช จำนวนจุดความร้อนสูงสุดเกิดในพื้นที่นาข้าว ๑๐,๒๙๓ จุด รองลงมา ได้แก่ อ้อยโรงงาน ๑,๖๘๘ จุด

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๕,๖๙๒,๑๒๘ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่เกษตร ๔,๓๔๐,๓๗๗ ไร่ (ร้อยละ ๗๖) รองลงมา คือ พื้นที่ป่า ๙๕๘,๑๙๖ ไร่ หรือ ร้อยละ ๑๗ (ป่าอนุรักษ์ ๔๒๗,๒๙๗ ไร่ และ ป่าสงวนแห่งชาติ ๕๓๐,๘๙๙ ไร่) และพื้นที่เมือง ๓๙๓,๕๕๕ ไร่ (ร้อยละ ๗)

๓) พื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตก จำนวนจุดความร้อน ๑๗,๓๐๑ จุด พบจุดความร้อนสูงสุดในพื้นที่ป่า ๑๐,๒๗๓ จุด หรือร้อยละ ๕๙ (ป่าอนุรักษ์ ๗,๖๕๐ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๒,๖๒๓ จุด) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่เกษตร ๔,๓๑๖ จุด (ร้อยละ ๒๕) และพื้นที่เมือง ๒,๗๑๒ จุด (ร้อยละ ๑๖)

เมื่อพิจารณารายจังหวัด จังหวัดกาญจนบุรี มีจำนวนจุดความร้อนสูงสุด ๑๐,๓๔๑ จุด หรือ ร้อยละ ๖๐ ของจุดความร้อนในภาคกลางและภาคตะวันตก ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ป่า ๘,๓๖๙ จุด (ร้อยละ ๘๑) (ป่าอนุรักษ์ ๖,๙๗๓ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๑,๓๙๖ จุด) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่เมือง ๑,๑๔๖ จุด และพื้นที่เกษตร ๘๖๖ จุด จำนวนจุดความร้อนรวมของทุกจังหวัดที่เหลือนอกภาคนี้ (นอกเหนือจากจังหวัดกาญจนบุรี) อีกร้อยละ ๔๐ ส่วนใหญ่เกิดในพื้นที่เกษตร ๓,๔๙๐ จุด (ร้อยละ ๕๐) จังหวัดที่พบจุดความร้อนในพื้นที่เกษตรสูง ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ๙๒๖ จุด สุพรรณบุรี ๗๘๑ จุด พระนครศรีอยุธยา ๕๔๓ จุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายชนิดพืช จำนวนจุดความร้อนสูงสุดเกิดในพื้นที่นาข้าว ๒,๐๙๕ จุด รองลงมา ได้แก่ อ้อยโรงงาน ๑,๐๐๐ จุด

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๓,๐๖๖,๐๖๕ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่เกษตร ๑,๘๕๗,๐๓๐ ไร่ (ร้อยละ ๖๑) พื้นที่ป่า ๑,๐๑๐,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๓๓ (ป่าอนุรักษ์ ๕๖๕,๗๗๙ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๔๔๔,๓๓๐ จุด) และพื้นที่เมือง ๑๙๘,๙๒๕ ไร่ (ร้อยละ ๖)

๔) พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนจุดความร้อน ๖๔๙ จุด พบสูงสุดในพื้นที่เมือง ๓๗๗ จุด (ร้อยละ ๕๘) รองลงมาได้แก่ พื้นที่เกษตร ๒๗๒ จุด (ร้อยละ ๔๒) ซึ่งส่วนใหญ่เกิดในพื้นที่นาข้าว จังหวัดปทุมธานี

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๗,๔๗๕ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่เกษตร ๖,๖๒๗ ไร่ (ร้อยละ ๘๙) และพื้นที่เมือง ๘๔๘ ไร่ (ร้อยละ ๑๑)

๕) พื้นที่ภาคตะวันออก จำนวนจุดความร้อน ๓,๙๔๘ จุด พบสูงสุดในพื้นที่เกษตร ๒,๖๒๕ จุด (ร้อยละ ๖๖) ส่วนใหญ่เกิดในพื้นที่นาข้าว จังหวัดปราจีนบุรี รองลงมาได้แก่ พื้นที่เมือง ๗๒๗ จุด (ร้อยละ ๑๘) และพื้นที่ป่า ๕๙๖ จุด (ร้อยละ ๑๕)

เมื่อพิจารณาพื้นที่เผาไหม้ ๕๑๗,๐๕๑ ไร่ สูงสุดอยู่ในพื้นที่เกษตร ๔๕๐,๒๖๖ ไร่ (ร้อยละ ๘๗) พื้นที่ป่า ๕๑,๑๒๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐ (ป่าอนุรักษ์ ๖,๐๕๖ จุด ป่าสงวนแห่งชาติ ๔๕,๐๖๔ จุด) และพื้นที่เมือง ๑๕,๖๖๕ ไร่ (ร้อยละ ๓)

๖) พื้นที่ภาคใต้ จำนวนจุดความร้อน ๒,๓๒๓ จุด พบสูงสุดในพื้นที่เกษตร ๑,๖๒๓ จุด (ร้อยละ ๗๐) รองลงมาได้แก่ พื้นที่ป่า จำนวน ๔๑๓ จุด (ร้อยละ ๑๘) และพื้นที่เมือง ๒๘๗ จุด (ร้อยละ ๑๒) โดยพบพื้นที่เผาไหม้เฉพาะในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๘ ไร่